

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.

Kéziratokat vissza nem adunk.

Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.

Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

FŐSZERKESZTŐ:

Dr. HOLLÓ ANDOR

Elfizetési ár:

Egész évre 12 korona. féltre 6 korona. Negyed

évre 3 korona. Egyes szám ára 12 fillér

Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk

A háború

nem csupán a fizikai erők mérkőzése, amelynek eredményét matematikailag előre ki lehetne számítani. Ha a háború csak fizikai erőmérkőzés volna, akkor a győzelem előreláthatólag mindig a számbeli túlsúlytól függne. A nagyobb hadsereg győzné le a kisebbet.

Pedig hogy ez mennyire nem így van, bizonyítják éppen a galíciai harcok, ahol majdnem kétszeres túlerővel állunk szemben, s ahol mégis nemhogy minket győztek volna le az oroszok, hanem ellenkezőleg, ők szenvedtek tőlünk már nem egy súlyos vereséget.

Nyilvánvaló, hogy a hadviselésben nemcsak fizikai, hanem morális erők is szerepelnek, s az erkölcsi erők legalább is olyan döntő tényezők, mint a fizikaiak.

Nem üres frázis az a három szó, amelyet Höfer vezérőrnagy büszke szerénységgel tesz oda minden jelentéséhez:

— „Csapataink szelleme kitűnő!”

Hát ez az. A katonaság, s általában az egész nép kitűnő szellemének köszönhetjük eddigi sikereinket és végleges győzelmünket. Ugy a magyar, valamint az osztrák és a német csapatok olyan óriási morális fölényben vannak az ellenség felett, hogy biztos győzelmünk egy pillanatig sem lehet kétséges.

S hogy ezzel szemben micsoda „szellem” uralkodik az ellenséges országokban, arra nézve álljon itt néhány jellemző példa.

A szerbek egyik leghíresebb költője, tehát a szerb „szellem” leg-hivatottabb képviselője, Uroševics Velibor, magyar fogságba került, — A mi hadseregünkben — mondotta a szerb költő — sok olyan tiszt van, aki egyáltalán nem hiva a háborúnak. Ezeket a tiszteteket terrorizálják azok, akiket a történelem egykor a szerb nemzet sírásóinak fog bélyegezni.

Szerbiában ma mindenki tudja, hogy számunkra minden elveszett, ezt a háborút nem a szerbek provokálták, hanem Szerbia csak eszköz volt az orosz kezében.

Anarchia uralkodik az országban. Katonák gyilkolják a polgárokat és

polgárok fegyvert emelnek a katonák ellen, akiknek zsarolásait nem bírják elviselni. Az ország forradalom előtt áll. Nem tudom elképzelni mi óvhatná meg nemzetemet a teljes pusztulástól?

Ime, ilyen a szellem Szerbiában.

Hogy Oroszország csupa belső forrongás, csupa lázadás, csupa anarchia, azt mindenki tudja. Hogy a kanosukával kergetett orosz katona nem szívesen megy a harcba, arra is fölösleges utalnunk. Hanem hogy még a legfelső orosz vezető körökben is milyen szellem uralkodik, annak igen érdekes dokumentuma az orosz hadügyminiszter lemondása. A hadügyminiszter gyávának nevezte a nagyhercegi fővezért, s emiatt adta be lemondását. Nincsenek egymással megelégedve, érzékenyeknek, torzolkodnak, veszekednek. Hát csak hadd veszekedjenek. Annál jobb — nekünk.

Ime, ilyen a szellem Oroszországban.

A franciák a saját országukban rabomnak, lázongának és a háború ellen tüntetnek.

Bordóban nem hiába állanak az utcákon a gépfegyverek és a hozzájuk tartozó katonák. Amikor Poincaré bevonult a városba s beszédet intézett népéhez, csak azoknak volt szabad a beszédet hallgatniok, természetesen katonai fedezet alatt, akiknek abszolút megbízhatóságáról a rendőrség előbb meggyőződést szerzett.

Delcassé egy feljéle hajtott kő a nyakan megsebesítette.

Párisban ösöggedt a nép és forrong a proletárság.

Rambervillerd városban a katonák kifosztották a polgárságot.

A lapok idézik egy francia tiszt mondását:

— Tulajdonképpen mire való ez az egész dolog, hiszen mi biztosan tudjuk, hogy ismét vereséget szenvedünk.

Ime, ilyen a szellem Franciaországban.

Egy angol egyetemi tanár cikket írt, amelyben nyíltan kimondja, hogy az angoloknak nem kell támogatniok az angol kormánnyal politikáját, amellyel Angliát az orgyilkos szerbek cinkosává súlyosztették. Az angol közvélemény általában a háború ellen van, s a balsikerek csak növelik a kormány ellenes hangulatot.

Ime, ilyen a szellem Angliában

A fentiekben eklátás példáit szolgáltatott annak, hogy összes ellenfeleink milyen morális inferioritásban leledzenek azzal a ha-

taln as erkölcsi erővel szemben, amely a magyar, osztrák és német szövetséges népeit áthatja.

Lehetetlen, hogy a mi erkölcsi fölényünk mellett le ne győzzük az ilyen ellenfeleket, akik minden erkölcsi alap híján, lelkesedés nélkül, csupán kényszerűségből harcolnak. Nem kell nekünk félnünk a számbeli túlsúlytól. A mi részünkön van az erkölcsi erő, amelyet az igazságos ügy iránti lelkesedés oltott belénk. Győzni fogunk.

Sürgős a hősapka.

Dolgozzanak a hölgyek!

Az északi harctéren küzdő katonáink részére rengeteg mennyiségű meleg hősapkára, csuklóvédőre és haskötőre van szükség. Szerzte az az országban meg is indult a mozgalom, hogy a hadseregnek ezt a fontos és nélkülözhetetlen felszerelését a társadalom szerezze be. A hölgyek eléggé nem dicsőírték buzgalommal neki is láttak a munkának és készülnek a meleg szivek melegítő ajándékai, melyek hej, de nagyon elkélnek a hideg napokon.

Ugy látszik azonban, hogy a munka nem elég erővel és nem eléggé gyorsan folyik, mert eddig nem mutatkozik kielégítőnek az eredmény. Ez pedig nyilván nem a hölgyek szorgalmának és áldozatkészségének a hiánya miatt van így hanem a mozgalom szervezetlensége okából.

Bizonyos, hogy ugyanannyi iparkodással, amennyi ma kétségtelenül meg van hölgyeinkben, már jelentékenyen több eredményt lehetett volna felmutatni, ha a munkás női kezek nem külön-külön, hanem együttesen végezték volna el önkéntesen vállalt nemes feladatukat.

Erre az idő még ma sem késő és bizonyos a legelőszzerűbb az lenne, ha Újhely hazafias és áldozatkész hölgytársadalmá rövidesen megszervezné a közös munkát.

Az ilyen közös munkálkodás nemcsak befelé, a jelzett irányban fog érvényesülni, hanem kifelé is: buzdítólag fog hatni a hölgyek azon tömegére, amely ma talán még nem viseltetik a kívánatos érdeklődéssel a mozgalom iránt.

Az idő sürget, a hideg napok a küszöbön állanak. Ne hagyjuk fázni a mi érettségünk küzdő hős katonáit!

DOLGOZNI.

A háború kitörésekor, a mozgósítás elrendelésekor természetesen az egész állami, társadalmi és gazdasági élet kifordult sarkaiból. Rengeteg ember hirtelen kivonása a munkából megbénította az üzemetek. A megriadás és a katonai célokra szükséges nagy pénzüsszögek eltűntették a pénzt. A vasutaknak katonai célokra való teljes lefoglalása lehetetlen tett minden forgalmat. A mozgósítás és hadi állapot első napjaiban láttuk ezt. De a megakadt gazdasági életnek vissza kell térnie régi állapotába, mert ne feledje el soha senki azt a nagy igazságot, hogy bármilyen sokan állanak is ma, az általános védkötelezettség napjaiban fegyverben, a nép nagy része itthon van és ennek a résznek dolgoznia kell, hogy maga is megélhessen és eltartassa a harcolókat és hadban állókat is! Ezért kell minden erővel azon dolgozni, ezért tartozik az ország és kormány, társadalom és egyesek legfontosabb és legsürgősebb feladatai közé a gazdasági élet zavartalan menetének biztosítása. A munka az itthonmaradottak hádjáratá az ellenség ellen.

A „Vörös Kereszt Egylet”

dunaparti betegnyugvó állomása jótékony cselekedet levező lapokat árusított Budapestet egy hónap óta.

Ez a nemes aktiója a legfenyesebb erdménnyel járt, amennyiben a levelező lapok árából tartja fenn a dunaparti betegnyugvó állomását amely jelenleg is telve van sebesültekkel.

A vidéken is oly nagy arányú érdeklődés mutatkozott, hogy a levelező lap terjesztő iroda kénytelen a lapok útján az érdeklődőkkel az alábiakat tudatni:

A művészi levelező lapok ára darabonként 20 fillér, egyesületünk hivatalos pecsétjével van ellátva és egyesületünk által lett kibocsátva.

A kivitel módján és a levelező apok csekély áránál fogva zerény s

POLENAI GYÓGYVIZ!

Természetes égvényes savanyuviz-forrás. Különleges szer gyomorba és köszvény ellen. Kitűnő ízű, igen üdítő ásványviz. Tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer. Borral vegyítve a legjobb fröccs.

K A P H A T Ó M I N D E N Ő T T.

Lapunk mai száma 2 oldal.

akciónk semmiféle megyei vagy helyi jótékonyági szervezetet nem érint.

As egyesület felkéri a hivatalok, testületek, iskolák vezetőit, útleletek tulajdonosait, és magánosokat, hogy támogassák sebesülteinket azzal, hogy minél szélesebb régiókban terjesszék levelező lapjainkat, melynek bevétele a sebesültek javára fordítatik. A levelező lap terjesztő iroda bárkinek küld levező lapot, aki eladásra eziránt az irodához fordul:

A „Vörös Kereszt Egyet” betegnyugvó állomásának levelező lap osztálya, Budapest VIII. József körút 34 III. 8.

Menyasszonyi kelengye

bevásárlásnál ajánljuk

Szegő Sándor

áruházának nagy fehérnemű osztályát. Elsőrangú áruk, olcsó árak.

A hadifoglyokkal és sebesültekkel való érintkezés eltiltása.

As összes illetékes katonai parancsnokságok értesítve lettek, hogy a legerélyesebben intézkedjenek az iránt, hogy a legerélyesebben intézkedjenek az iránt, miszerint jogosulatlanok az ellenséges sebesültek és hadifoglyokkal való érintkezéstől távoltartassanak. Saját sebesülteink a polgári lakosság segítségétől, mely nagyon is gyakran csak a sebesültek kikérdezése iránti kívánságnak, vagy szenvedélynek minősíthető — megkímélendőek. A pályaudvar parancsnokságok a legteljesebb körültekintéssel és szigorral intézkednek az iránt, hogy a sebesült és hadifoglyos állományok érkezősekor jogosulatlanoknak a pályaudvarra való lépés lehetetlenné téssek. Még a pályaudvaron joggal tartózkodó személyeknek, tehát a rendőrségi alkalmazottaknak sem szabad a vasúti kocsik mentén való kívánsói járást megengedni.

Felhívás.

A járványos betegségekre való tekintettel a polgármester felhívja a közönséget, hogy udvaraikat tartsák tisztán, különösen pedig árnyékszéküket állandóan fertőtlenítsék. A legkisebb mulasztás esetén a legszigorubb büntetés lesz alkalmazva.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmas rend tulajdona. Elsőrangú kénos hévívíz radioaktív gyógyforrásai; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák külön hölgyek és urak részére, Török-, kő- és márványfürdők, hőlép-, szénasavas- és villamos-vízfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használtaknál főleg csúszos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és szenedő ninos. Prospektust ingyen és bérmentve küld

As igazgat

Friedmann Mórné okl. szülésznő Kazinczy-utca 27. sz. alól Grünwald M. és társa Bercsényi-utcai házába költözködött.

Felölös szerkesztő: Dr. Kárpáthy László.

Mai távirataink.

A miniszterelnökség sajtóosztályának hivatalos közlései.

A német-francia-orosz háború. Mindenütt győznek a németek.

Berlin, szept. 20.

A nagy főhadiszállásról jelentik: Nyugaton a helyzet általánosan változatlan az angol francia az egész harc vonalon védekezésre szorítottuk. Az erős és sok helyütt egymás mögött több vonalban megerősített hadállások ellen a támadás csak lassan haladhat előre. A támadás keresztülvitele a záró erődök ellen Verduntól délre elő van készítve. Elszámban a mi csapataink a határ hosszában a francia haderőkkel egészen közel állanak szemben. Keleten e hó 17-én Augusztow mellett megvertük a finnországi negyedik vadász dandárt. Osowice ellen előnyomulva rövid küzdelem után bevettük Crajevot és Szesuczyt.

A német hadikölcsön.

Berlin szept. 20.

Hivatalosan jelentik, a hadi kölcsön fényesen sikerül. Jelenlik, hogy a jegyzés eredménye ezidőszert még véglegesen nem állapítható meg, de már az eddig beérkezett jelentésekből is megállapítható, hogy birodalmi kölcsönre két milliárd a kincstári utalványokra pedig egy milliárd márka jegyzés történt, vagyis összesen három és fél milliárd. Az eredmény minden várakozáson felülmul és fényes bizonyítéka a német nép tökeerejének és hazafias lelkesedésének.

Wilson békét közvetít.

Köln, szept. 20.

A Kölnische Zeitung értesülése szerint a Reuter ügynökség Wasingtonból a következőket jelenti: Wilson elnök Berlinbe történt kérdezősködésére vajjon Vilmos császár hajlandó volna e a békéről tanácskozni, a német birodalmi kancellártól azt a választ kapta, hogy a szövetségesek megállapodtak abban, hogy külön békét nem kötnek, tehát Amerikának ha béke javaslatokat akar kapni a szövetségesekhez kell fordulni.

Csomagküldemények a harctérre.

Bécs szept. 20.

A közös miniszterium megengedte, hogy ezentul a harctérre tíz kgnyi súlyig postacsomagok felvétessek. A csomagokban azonban csakik egyenruházati és felszerelési tárgyak cipők és fémerneműek továbbittassanak, a csomagolás vizmenten vászonban vagy faladákban történhetik.

A szerb királyi család merényllettől fél.

Bécs, szept. 21)

Szófiából jelentik, hogy Nisben Sándor szerb trónörökös és György herceg ellen a néphangulat annyira ellenségesé vált, hogy merényllettől félnek.

Az északi harctéren visszavertük az oroszokat.

Budapest, szept. 19.

Hadseregünk új csoportosítása az északi hadiszintéren folyamatban van. Egy orosz gyalog hadosztály elszigetelt támadását szeptember hó 17-én véresen visszavertük. A Szemovai keleti harcserüen megerősített kisebb hídő melyet részünkről csupán nagyon gyöngö csapatok hősiesen védelmeztek, kényszerítette az oroszokat, két hadtestüknek és nehéz tüzérségüknek felyonultására miután az erődítés céljának megfelelt azt önként kiürítették.

Nyomatott Landesmann Miksa és Társa könyvnyomdaiban Sátoraljai helyen.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek fokozottabb erővel lépnek fel, miert is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer kéznél legyen. Jelenkor fertőtlenítőszere a

LYSOFORM

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 80 fillérért minden gyógyszerárban és drogeriában kapható. Hatása gyors és biztos, miert is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiszeptikus kötözéseknél (sebekre és daganatokra), kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására, nőknek altesti irrigációra stb. mindenkor ajánlják.

Lysoform - szappan

finom, gyenge pipere szappan 1% lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatása. Alkalmazható a legkényelmesebb bőrre, még csecsemőknel is; szepíti, megpuhítja és illatosítja a bőrt. Egy kísérlet s Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Darabja 1 kor.

Fodormenta - Lysoform

erősen antiseptikus hatású szájjvíz. Szájbüzt rögtön és nyomtalanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál. gégebántalmaknál és nátha eseten gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre. Eredeti üvege 1 kor. 60 fillér.

Az összes lysoform készítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogeriában. Kiváncra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

Ahol Lysoform nem volna kapható, oda közvetlen is küldünk 6 korona előzetes beküldése esetén 3 üveg Lysoformot, 2 drb. szappant és 1 üveg szájjvizet

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára Ujpesten

ÜZLETI, GAZDASÁGI ÉS PÉNZTARI KÖNYVEK

JUTANYOS ÁRON

KAPHATÓK

Landesmann Miksa és Társa

könyv- és papírkereskedő

Sátoraljai helyen.

Telefon 10 szám.